363118

कुल पृष्ठ संख्या–24 (कवर पेज सहित) क्रम संख्या................................

माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, राजस्थान, अजमेर

माध्यमिक परीक्षा

(परीक्षार्थी द्वारा स्वयं भरा जाना चाहिये)

नोट :– परीक्षार्थी उपरोक्त के अतिरिक्त उत्तर पुस्तिका के अन्य किसी भी भाग में अपना नामांक नहीं लिखें।

माध्यम – हिन्दी ☐ अंग्रेजी ☑

विषय Punjabi

परीक्षा का दिन Saturday

दिनांक 30 March, 2024

नोट :– परीक्षार्थी के लिए आवश्यक निर्देश इस पृष्ठ के पिछले भाग पर उल्लेखित हैं। जिन्हें सावधानी पूर्वक पढ़ लें व पालना अवश्य करें।

प्रश्नवार प्राप्तांको की सारणी
(परीक्षक के उपयोग हेतु)

प्रश्नों की क्रम संख्या	प्राप्तांक	प्रश्नों की क्रम संख्या	प्राप्तांक
1	12 (½)	19	3
2	6	20	3
3	12	21	4
4	2	22	4
5	2	23	4
6	2	24	
7	2	25	
8	2	26	
9	2	27	
10	2	28	
11	2	29	
12	2	30	
13	2	31	
14	2	योग	80
15	2	प्राप्त अंकों का कुल योग (Round off)	
16	2	अंकों में	शब्दों में
17	3	80	अस्सी
18	3		

परीक्षक हेतु निर्देश :– (1) परीक्षक को उपरोक्त सारणी अनुसार प्राप्तांक भरना अनिवार्य हैं, अन्यथा नियमानुसार दंडित किया जायेगा।

(2) परीक्षक उत्तर पुस्तिका के अन्दर के पृष्ठों के बायीं ओर निर्धारित कॉलम में लाल इंक से अंक प्रदत करें।

(3) कुल योग भिन्न में प्राप्त होने पर उसे पूर्णांक में ही परिवर्तित कर अंकित करें (उदाहरणार्थ : 15¼ को 16, 17½ को 18, 19¾ को 20)

परीक्षक के हस्ताक्षर.................. संकेतांक 61778

प्रमाणित किया जाता है कि इस उत्तर पुस्तक के निर्माण में बोर्ड द्वारा प्रदत्त 58 जी.एस.एम. ईको मेपलिथो कागज ही उपयोग में लिया गया है। 179/2024

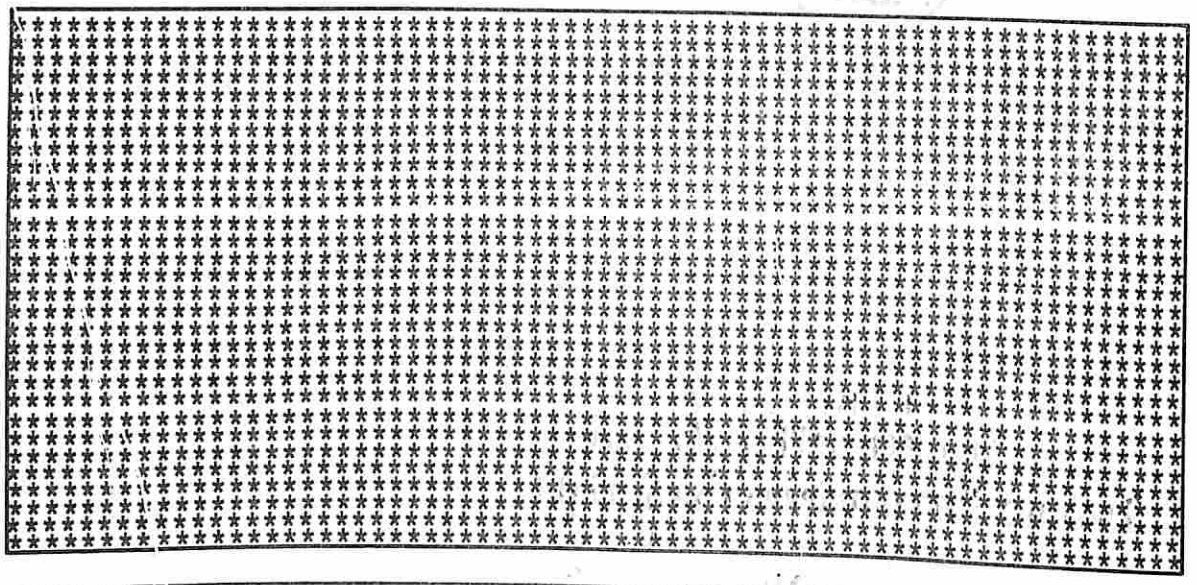

परीक्षार्थियों के लिए आवश्यक निर्देश

1. समस्त प्रश्नों का हल निर्धारित शब्द सीमा में इसी उत्तर पुस्तिका में करना है। विशेष परिस्थिति में अतिरिक्त उत्तर पुस्तिका, उत्तर पुस्तिका भरी हुई होने पर पर्यवेक्षक एवं वीक्षक की अनुशंषा पर ही उपलब्ध कराई जायेगी।
2. प्रश्न–पत्र पर निर्धारित स्थान पर अपना नामांक लिखें।
3. प्रश्न–पत्र हल करने के पश्चात् जिस पृष्ठ पर हल समाप्त होता है, उस पर अन्त में "समाप्त" लिखकर अन्त के सभी रिक्त पृष्ठों को तिरछी लाईन से काटें।
4. निम्न बातों का विशेष ध्यान रखें अन्यथा अनुचित साधनों की रोकथाम अधिनियम के तहत कार्यवाही की जा सकेगी:–
   (i) उत्तर पुस्तिका के ऊपर/अन्दर तथा प्रश्नोत्तर के किसी भी भाग में चाही गई सूचना के अलावा अपना नामांक, नाम, पता, फोन नम्बर अथवा पहचान की कोई अन्य प्रकार की सूचना आदि अंकित नहीं करें अन्यथा "अनुचित साधनों के प्रयोग" के अन्तर्गत कार्यवाही की जावेगी।
   (ii) उत्तर पुस्तिका के पृष्ठों को फाड़ें नहीं। उत्तर–पुस्तिका के मुख पृष्ठ पर अंकित संख्या के अनुसार पृष्ठ पूरे होने चाहिये। परीक्षार्थी उत्तरपुस्तिका प्राप्त करते ही पृष्ठ संख्या की जांच कर लें यदि पृष्ठ कम/अधिक या क्रम में नहीं हैं तो वीक्षक से तुरन्त बदलवा लें।
   (iii) परीक्षा केन्द्रों पर पुस्तक, लेख, कागज, केलक्यूलेटर, मोबाईल, पेजर आदि किसी भी प्रकार का इलेक्ट्रॉनिक उपकरण तथा किसी भी प्रकार का हथियार आदि ले जाना निषेध हैं।
   (iv) वस्त्र, स्केल, ज्योमेट्री बॉक्स पर कुछ भी न लिखकर लावें। टेबल के आस–पास कोई अनुचित सामग्री नहीं होनी चाहिये, इसकी जांच कर लें।
   (v) अपनी उत्तर पुस्तिका/ग्राफ/मानचित्र आदि परीक्षा भवन से बाहर ले जाना दण्डनीय अपराध है, अतः परीक्षा समाप्ति पर उत्तर पुस्तिका वीक्षक को बिना सौंपे परीक्षा कक्ष नहीं छोड़ें।
5. उत्तरों को क्रमानुसार एक ही स्थान पर लिखें। प्रश्न क्रमांक भी सही अंकित करें, अन्यथा दण्ड स्वरूप परीक्षक को 1 अंक कम करने का अधिकार है। बीच में उत्तर पुस्तिका के पृष्ठ रिक्त न छोड़ें। गणित विषय के लिए रफ कार्य उत्तर पुस्तिका के अंतिम पृष्ठों पर करें तथा तिरछी रेखा से काटें।
6. जहाँ तक हो सके प्रश्न के सभी भाग के उत्तर, उत्तर पुस्तिका में एक ही स्थान पर अंकित करें।
7. भाषा विषयों को छोड़कर शेष सभी विषयों के प्रश्न–पत्र हिन्दी–अंग्रेजी दोनों भाषा में मुद्रित हैं। किसी भी प्रकार की त्रुटि/अन्तर/विरोधाभास होने पर हिन्दी भाषा के प्रश्न को ही सही माना जाये।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक | प्रश्न संख्या | परीक्षार्थी उत्तर

ਖੰਡ - ੳ

1.
(i) (ਅ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(ii) (ੳ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

(iii) (ੲ) ਬਾਨਵ ਦੀ ਫੁਲਕਾਰੀ

(iv) (ਸ) ਉਲਟੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮਾਨੇ ਆਏ

(v) (ੲ) ਢੂਟ

(vi) (ਸ) ਜੈਸਲਮੈਰ ਦਾ ਸੇ ਰਿਆਂ

(vii) (ੳ) ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ

(viii) (ਅ) ਪਰਤਾ ਧਾਂਧੀ

(ix) (ਅ) ਸ਼ਖਤ ਰੋਗਾ

(x) (ੳ) ਉਪਭਾਸ਼ਾ

(xi) (ੲ)

(xii) ~~(ਅ) ਤ~~ ~~(ੳ)~~ (ਸ) ਧ

2.
(i) ਸਾਰੇ ਲਹਿ ਗਿਆਏ।

P.T.O

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक | प्रश्न संख्या | परीक्षार्थी उत्तर

(ii) ਅੰਬਰ ਖਿੜਦੇ ।

(iii) ਤੋਖਾ ਰੋਹ ਭਰੇ ।

(iv) ਰਬਾਬੀ ਮਰਦਾਨਾ ।

(v) ਵਾਹਿਗੁਰੂ- ਵਾਹਿਗੁਰੂ

(vi) ਮਾਲਵੇ

12

3.

(i) 'ਜਗਤ ਜਲੰਦਾ ਰਖਿ ਲੈ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰਚਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਹੈ ।

(ii) ਜਹਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸਹਜ ਰੰਗ ਸਭ ਪਇਆ । ਅਰਥ ਹੈ - ਮਾਲਕ - ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਜੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ।

(iii) ਉਪਰੋਕਤ ਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੀਆਂ ਫਕੀਰ ਨੇ ਰੱਬੀ ਭਾਣੇ ਦੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦਫ਼ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਰੱਬ ਦੇ ਭਾਣੇ ਹੇਠਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ । ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਰੱਬ ਜਦਫ਼ ਵਰਗੇ ਅੰਹਕਾਰੀ ਲੋਕਾ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।

BSER-179/2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
1	(iv)	ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵੀ, ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ (ਜਿੰਦ) ਦੀ ਅਸਲ ਜਾਂ ਮੰਗਣ ਅਰਥਾਤ ਵਿਗਾੜ ਹੈ। ਉਹ ਬੇਗਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੁਨਿਆਂ ਦੇ ~~ਝਮੇਲੇ~~ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆ ਫਸੀ ਹੈ।
1	(v)	'ਕੁੱਝ ਕਿਹਾਂ ਤਾਂ' ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਦੇ ਰਚਨਾਕਾਰ <u>ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ</u> ਹੈ।
1	(vi)	ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਫਲਾਇੰਗ ਸਿੱਖ' ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਇੰਡੋ-ਪਾਕ ਮੀਟ ~~ਦੌੜ~~ ਵਿੱਚ ਬਖ਼ਸ਼ੀ। ਉੱਥੇ ਇਕ ਅਨਾਊਂਸਰ ਨੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਫਲਾਇੰਗ ਸਿੱਖ' ਕਹਿ ਕੇ ਪੁਕਾਰਿਆ।
1	(vii)	ਗੀਗਾ ਦੀਨ ਬੂਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰੀਗਰ ਸੀ। ਉਹ ਵਧੀਆ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੂਟ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਬੂਟ ਨਾ ਹੀ ਦਬਦੇ ਲਗਦੇ ਸਨ।
1	(viii)	'ਪਰਤਾ ਪਾਂਧੀ' ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੇਜਰ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਂ ਤੋਂ ਬੁਲਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।
1	(ix)	'ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਰਪਾਰ ਨੂੰ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਮੀਂਹ ਵਿੱਚ ਰੁੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਕੰਧ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

BSER-179/2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
1	(x)	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਵਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਿੰਨ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਰ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਸ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ :- ਅ, ਆ, ਈ, ਇ, ਉ, ਓ, ਏ, ਐ, ਔ, ਊ।
1	(xi)	'ਸਿਹਾਰੀ' ਲਗ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਹਨ - (1) ਮਿਲਦਾ (2) ਮਿਲਖਾਂ (3) ਪਿੰਡ (4) ਜਿਨ੍ਹਾਂ
1	(xii)	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤਸਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਪਬੋਲੀ ਮਲਵਈ ਬੋਲੀ ਹੈ।
		ਖੰਡ ਅ
2	4.	ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਮਿਲਵਰਤਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ।
2	5.	ਸਮਾਜ ਦੀ ਹੋਂਦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਨ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

(6.) ਮਿਲਵਰਤਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ - ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਰੋਨਾ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਸੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

7. 'ਇਕ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ'। ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8.

ਸ਼ਬਦ	ਅਰਥ
ਨੇਹ	ਮੋਹ ਮੁਹੱਬਤ
ਉਤਪਜ	ਜਨਮ / ਨਤੀਜਾ
ਖੁਰਾਸਾਨ	ਦੇਸ਼
ਟਾਕਰਾ	~~[illegible]~~ ਵਿਰੋਧ

9.

ਸ਼ਬਦ	ਸਮਾਨਾਰਥਕ
ਆਦਰ	ਸਤਿਕਾਰ, ਇੱਜ਼ਤ
ਰੁਜ਼ਗਾਰ	ਧੰਦਾ, ਕਾਰੋਬਾਰ

10. ਸ਼ਬਦ :- ਕੱਚਾ →

(i) (ਡਰ), ਘਬਰਾਹਟ) ਬਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

(ii) (ਝੂਠਾ) ਰਾਮ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦਾ ਕੱਚਾ ਹੈ।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

ਸ਼ਬਦ :- ਵਾਰ :-
(i) (ਦੁਹਰਾਨਾ) - ਰਾਮ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਸ ਦਾ ਨਾ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹੈ।
(ii) (ਘੇਰਾ) : ਉਹ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(11.)

ਸ਼ਬਦ	ਵਿਰੋਧੀ
ਸੋਗ	ਖੁਸ਼ੀ
ਗੂੜ੍ਹਾ	ਫਿੱਕਾ
ਬਰੀਕ	ਮੋਟਾ
ਢਿੱਲਾ	ਕਸ ਕੇ

2

12. ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਉਪਬੋਲੀਆਂ ਹਨ :-

2

(i) ਮਾਝੀ ਬੋਲੀ :- ਇਹ ਬੋਲੀ ਮਾਝੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਹੈ ਲਾਹੌਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸਿਆਲਕੋਟ।

(ii) ਮਲਵਈ ਬੋਲੀ :- ਇਹ ਬੋਲੀ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਮੋਗਾ, ਮਾਨਸਾ ਆਦਿ।

(iii) ਦੁਆਬੀ ਬੋਲੀ :- ਇਹ ਬੋਲੀ ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(iv) ਮੁਲਤਾਨੀ ਬੋਲੀ - ਇਹ ਡੇਰਾ ਗਾਜ਼ੀ ਖਾਂ, ਮੁਲਤਾਨ ਅਤੇ ਬਹਾਵਲਪੁਰ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

BSER-179/2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
(2)	13.	'ਸੁੱਚੀ ਜੀਉਣ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ' ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਨੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥ ਸੁੱਖ ਤਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਜੇ ਸੁੱਚੀ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
(2)	14.	'ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਉਲਾਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੇ ਕਿਉਂ ਹੋਏ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਰੱਬ ਨੂੰ ਜਰਾ ਵੀ ਤਰਸ ਨਾ ਆਇਆ? ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ?। ਗੁਰੂ ਜੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਉਲਾਮ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਬਾਬਰ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਤੇਰੇ ਬਣਾਏ ਸੋਹਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
(2)	15.	ਲਾਲੂ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਸ਼ਰੀਕੇ ਚੋਂ ਦੋ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਭਰਾ ਲੱਗਦੇ ਸਨ। ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿੱਚ ਫਾਇਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਜਣਾ ਕਾਮੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ~~ਖੇਤ~~ ਖੇਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਘਰ ਦੇ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਖੇਤ ਦਾ ਕੰਮ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਘਰ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
(2)	16.	ਤਾਰਾਗੜ੍ਹ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ → ਇਹ ਕਿਲ੍ਹਾ ਅਜਮੇਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ 'ਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਚੌਹਾਨ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਤਾਰਾਗੜ੍ਹ ਪੈ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਸਭ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਕਿਰਾ

BSER-179/2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਲ੍ਹਾਂ ਮਲ੍ਹ ਤੇ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤਾੜ ਦੇ ਲੰਮੇ ਦਰਖਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਫੇਤਗੜ੍ਹ ਦੇ ਤੋਤੇ ਗਜੇ ਸਣ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ।

ਖੰਡ ਦ

(17) 'ਬਸ ਕਰ ਜੀ, ਹੁਣ ਬਸ ਕਰ ਜੀ' ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਬਿਆਨ ਕਿਤਾ ਹੈ। ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ (ਇਨਾਇਤ ਕਾਦਰੀ) ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਦੂਰ ਕਿਤ ਪਾਏ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁੱਲ ਲਾ ਲਿਤ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਨਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫੇਰ ਹੀ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਲਹਾਂਗੇ। ਪਰੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਛੁੱਪਕੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਤੇ ਹੋ ਫਿਰ ਹੀ ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਦੇ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ।

ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਤੜਫਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡਾ ਗੁੱਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾੜਦੇ ਹੋ। ਪਰੰਤੂ ਫੇਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸਕਦੇ। ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਅੱਗੇ ਬਿਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿਉ ਅਤੇ

(3)

BSER-179/2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक | प्रश्न संख्या | परीक्षार्थी उत्तर

ਸਾਨੂੰ ਗੱਲ ਲਾ ਦਿਓ।

(18) 'ਕਿਰਤ' ਨਿਬੰਧ ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾਕਾਰ ਨੇ ਕਿਰਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੱਸੀ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਸਾਧ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(3)

* ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਗੁਣ → ਕਿਰਤ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀ ਵਿੱਚ ਰਬੀ ਸਾਰੇ ਰੱਬੀ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਪਿਆਰ, ਦਇਆ, ਸਤਿਕਾਰ, ਤਾਬੇਦਾਰੀ, ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਆਦਿ। ਕਿਰਤ ਇਸਤਰੀ ਬੁਰੇ ਤੋਂ ਬੁਰੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਸਮਝ ਕੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਲੈਂਦੀ।

* ਵਿਹਲਾ ਮਨ → ਵਿਹਲਾ ਮਨ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉੱਚੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਕੰਮਾ ਆਦਮੀ ਖੁਦ ਕੰਮ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਮਨ 'ਸਦਾ ਬੁਰਾ ਸੋਚਦਾ ਹੈ।

* ਸੱਚੀ ਕਿਰਤ ਰੱਬ ਦੀ ਪੂਜਾ → 'ਸੱਚੀ ਕਿਰਤ ਵਾਲੇ ਇਸਤਰੀ ਵਿਚ ਸਾਧ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ। ਸਾਧ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ। ਸਾਧ ਕਿਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਸਾਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਮਨ ਆਪ-ਮੁਹਾਰਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਰਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਇਸਤਰੀ ਵਿੱਚ ਫਜ਼ੂਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ 'ਕੰਮ' ਚ ਮਨ ਆਖਿਆ। ਇਸ ਕਿਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੁਣ ਹੈ।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक | प्रश्न संख्या | परीक्षार्थी उत्तर

3

19. ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਿਲ੍ਹੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੱਭਿਆ, ਕਲਾ, ਜੰਗ ਨੀਤੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿਲ੍ਹੇ ਹਨ:-

(i) ਚਿਤੌੜ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ → ਇਹ ਕਿਲ੍ਹਾਂ ਰਾਹਲੀ ਪਰਬਤ ਮਾਲ੍ਹਾ ਦੀ ਇਕ ਉੱਚੀ ਉਚਾਈ ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਚਿਤਰਾਂਗਦ ਮੌਰਿਆ ਨੇ ਸੱਤਵੀਂ ਸਤਾਬਦੀ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹ ਕਿਲ੍ਹਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦੇ ਹੈ ਭਾਰੀ ਕਿੱਲ੍ਹੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛਿਪੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਕਈ ਕਿਹਦੇ ਹਨ ਕਿ:-

ਗੜ੍ਹ ਤੋ ਚਿਤੌੜ ਬਾਕੀ ਸਭ ਗੜ੍ਹੀਆ ਹੈ।

ਇਸ ਕੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋ ਆਕਰਸ਼ਕ ਜਾਂਦੀ ਪਦਮਣੀ ਦਾ ਮਹੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਬਹੁਤ ਮਜਬੂਤ ਹਨ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਲਤਾਨ ਜਲਾਲਦਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਤੋੜ ਨਾ ਸਕਿਆ।

ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਕਿਲ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

3 (20.) ਕਰਤਾਰੇ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ :-
ਕਰਤਾਰਾ ਬੂਨ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਹੈ।

* ਸੁਆਰਥੀ ਬੰਦਾ → ਕਰਤਾਰਾ ਬਹੁਤ ਸੁਆਰਥੀ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਜਗੀਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਗੀਰ ਦੇ ~~ਜ~~ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੱਕੀ ਰਸਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

* ਜਗੀਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸੂਹ → ਜਗੀਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸੂਹ ਕਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਉਸਦੀ ਨੀਅਤ ਵਿੱਚ ਖੋਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਿਆ।

* ਭਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ → ਜਦੋਂ ਕੁਲਵੰਤ ਵਿਆਹ ਲਈ ਨਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਰਤਾਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤੇ ਨੂੰ ਸਾਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਪਕੜਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ :→ ਜਦੋਂ ਮੁੰਡਾ ਕਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਚਾਚਾ ਸ਼ੇਰ ਬੱਗਾ ਅਤੇ ਬਗਾਵਤ ਤੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਦੋਵੇਂ ਅੱਖਾਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਟਿਪ-ਟਿਪ ਕਰ ਗਈਆਂ ਸਨ।

—P.T.O—

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

ਖੰਡ - ਸ

(21.) ਫਰੀਦਾ ਗਲੀਏ – – – – ਨਾਹੀ ਨੇਹੁ ।

(ੳ) ਪ੍ਰਸੰਗ → ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਦੋਹਾ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਸਾਹਿਤ ਸੁਖ ਸਾਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਭਾਈ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦੇ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚੋਂ ਲਇਆ ਗਇਆ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸਤਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਿਰ ਦੇ ਦੇਮਲੇ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

(ਅ) ਵਿਆਖਿਆ → ਫਰੀਦ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜੋਰ ਨਾਲ ਮੀਂਹ ਪਈ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਗਲੀਆਂ ਚਿੱਕੜ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਨ । ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਨੇਹੁ (ਪ੍ਰਭੂ) ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਉਸ ਮੀਂਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨੇਹੁ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੰਬਲੀ ਭਿੱਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ ।

(ੲ) 'ਅੱਲਾ ਬਰਸਾਤ ਮੇਂਹੁ' ਤੋਂ ਭਾਵ ਦੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਰੱਬ ਦੀ ਮਰਜੀ ਨਾਲ ਮੀਂਹ ਪਈ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

(ਸ)

ਸ਼ਬਦ	ਅਰਥ
1. ਗਲੀਏ	ਗਲੀ
2. ਨੇਹੁ	ਪਿਆਰ (ਰੱਬ)
3. ਕੰਬਲੀ	ਕੰਬਲੀ
4. ਤੁਟੈ	ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ ।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

4

22.) ਪੱਤਰ

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ,
ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਜੀ,
ਸਕੂਲ (ੲ.ਸ.ਗ)
ਸ਼ਹਿਰ

1

ਵਿਸ਼ਾ - ਜੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ।

~~ਸੇਵਾ~~ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ,

ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਜਮਾਤ ਦਸਵੀਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਂ । ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੈ । ਮੇਰੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਵੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਫੀਸ ਵੀ ਦੇਣੀ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ~~ਮੁਆਫ਼~~ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿਓ । ~~ਕਿਉਂਕਿ~~ ਮੈਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਤਬੀਅਤ ਖ਼ਰਾਬ ਸੀ । ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਮੇਰੇ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲੱਗ ਗਿਆ । ਮੈਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ । ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ।

2

ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ ।
ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ
ਨਾਮ → (ਅ.ਬ.ਸ)
ਜਮਾਤ → ਦਸਵੀਂ 'ਅ'

1

ਮਿਤੀ → 30 ਮਾਰਚ, 2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

4

(23.) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਫੈਸ਼ਨ

ਰੂਪਰੇਖਾ - ਭੂਮਿਕਾ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਅਸਰ, ਪਰਿਣਾਮ, ਹਾਨੀ ਮਿਟਾ. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

* ਭੂਮਿਕਾ → ਫੈਸ਼ਨ ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ - ਜ਼ਮਾਨੇ ਜਾਂ ਚਲਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਚੀਜਾਂ, ਜਾਂ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। ਫੈਸ਼ਨ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਨਵਾਂ ਹਰ ਇਕ ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ। ਫੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਬਦਲਾਵ ਸਮੇਂ - ਸਮੇਂ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਫੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕੇਵਲ ਕਪੜੇ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਚੀਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਰੂਪ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕ੍ਰੀਮਾਂ, ਮਸ਼ੀਨਾਂ, ਵਾਲ ਨੂੰ ~~ਸਜਾਉ~~ ਸਜਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਫੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਅਸਰ :- ਫੈਸ਼ਨ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਕਰਦਾ ਤਾਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਢਾਲ ਸਕੇ। ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਭ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੀ ਥੋੜਾ ਹੀ ਜਾਣਿਏ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਫੈਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੁਝ ਹੀ ਪਹਿਨਣਾ ਸਮਾਜ ਉੱਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ~~ਲੜਕੇ~~ ਲੜਕੀਆਂ ਛੋਟੇ ਕਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਣਾਈਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਾਹਰ ਬਾਹਰ ਤਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

* ਇਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ → ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸ਼ਨ
* ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਿਆਦਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਫੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਲਾਉਂਦੇ। ਜੋ ਕੀ ਉਤ ਉਚਿਤ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਾਂ ਉਸ ਇਮਰਤੀ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ। ਕਈ ਇਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਦਿਖਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ~~ਮਜਾਕ~~ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਜਾਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੋਬਾਇਲ ਨੇ ਤਾਂ ਫੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਰ ਵੀ ਆਸਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਹੀ ਫੈਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੌਣ ਸਾ ਫੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਫੈਸ਼ਨ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਫੈਸ਼ਨ ਵੱਲ ਕਰ ਲੈ ਹਨ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਤੇ ਅਤੇ ਫੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਉਸ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ~~ਬਨ~~ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

* ਸਿੱਟਾ → ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਲਿੱਖੀਆਂ ~~ਖ~~ ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਅਤਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਫੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਅਸਰ ਹੋਰ ਹੈ। ਫੈਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫੈਸ਼ਨ ਦੇ ਲੇਖ ਕਰ ਦੇਣਾ ਇਹ ~~ਬ~~ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਹੈ।
ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ
" ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਅਤਿ ਖਰਾਬ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਕਰਕੇ ਫੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾਂ 'ਚ ਹੋਣਾ ~~ਚਾਹੀਦ~~ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

80 (अस्सी)
18.4.24

BSER-179/2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

समाप्त

Finished

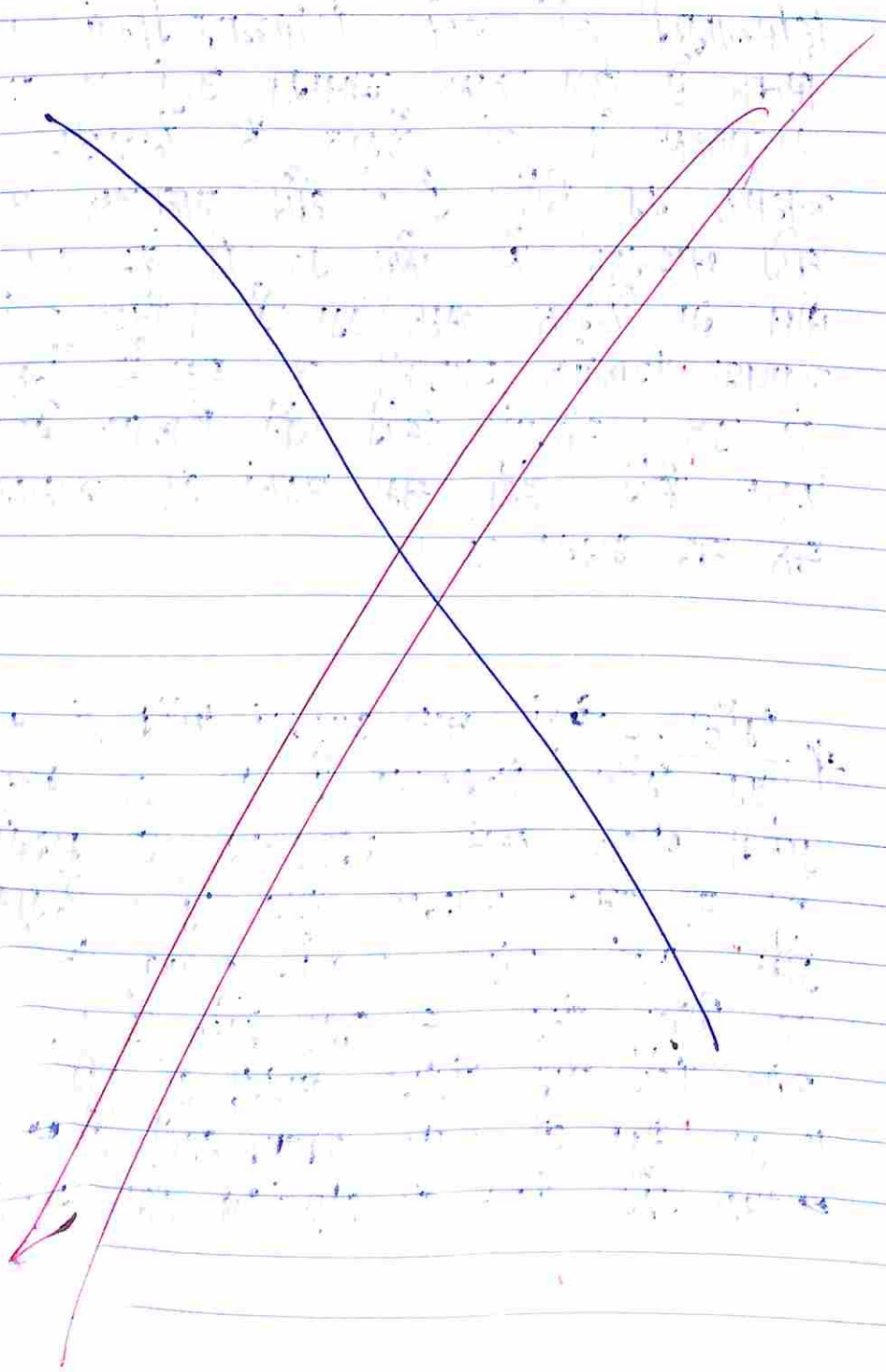

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

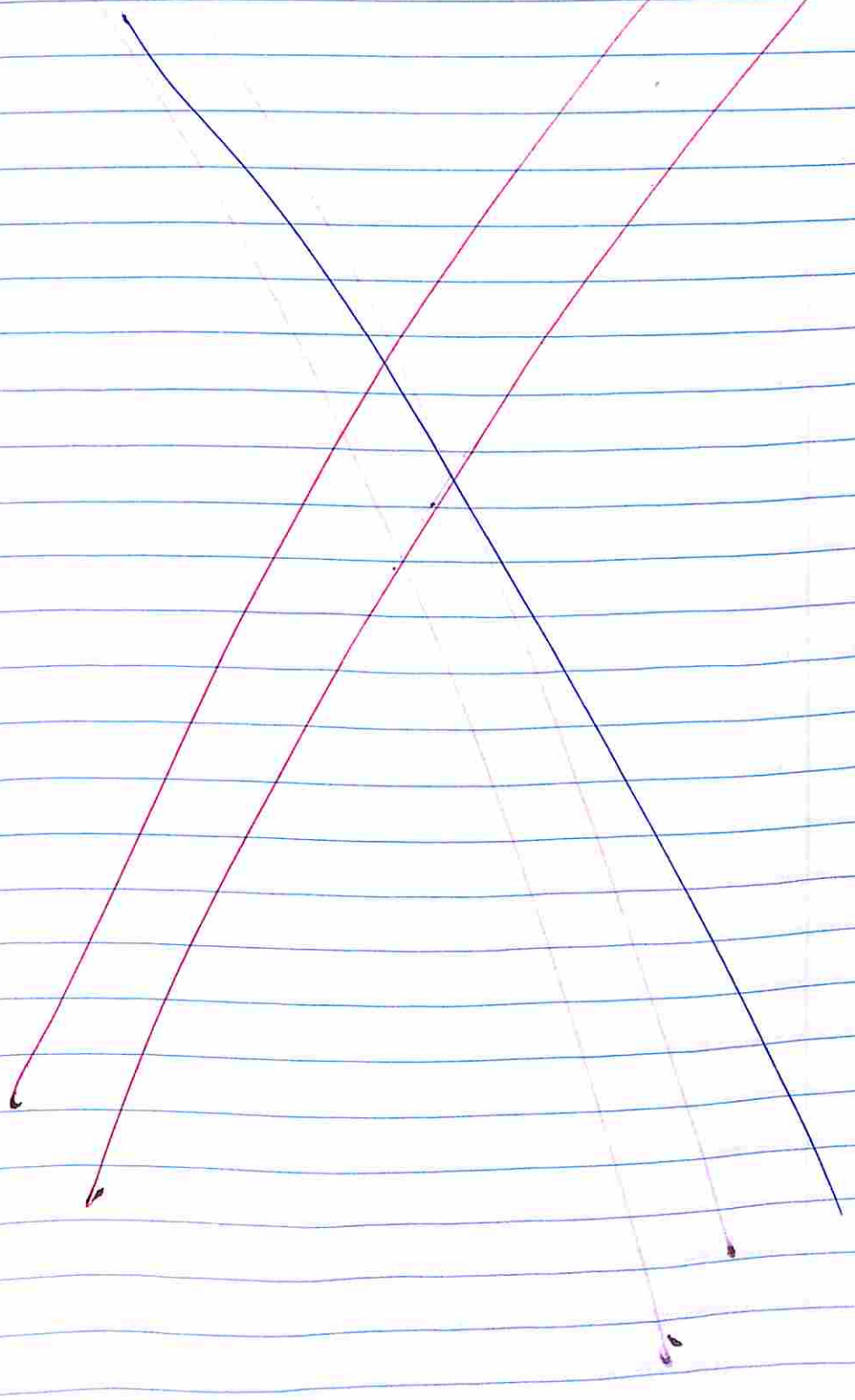

BSER-170-2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

BSER-179/2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

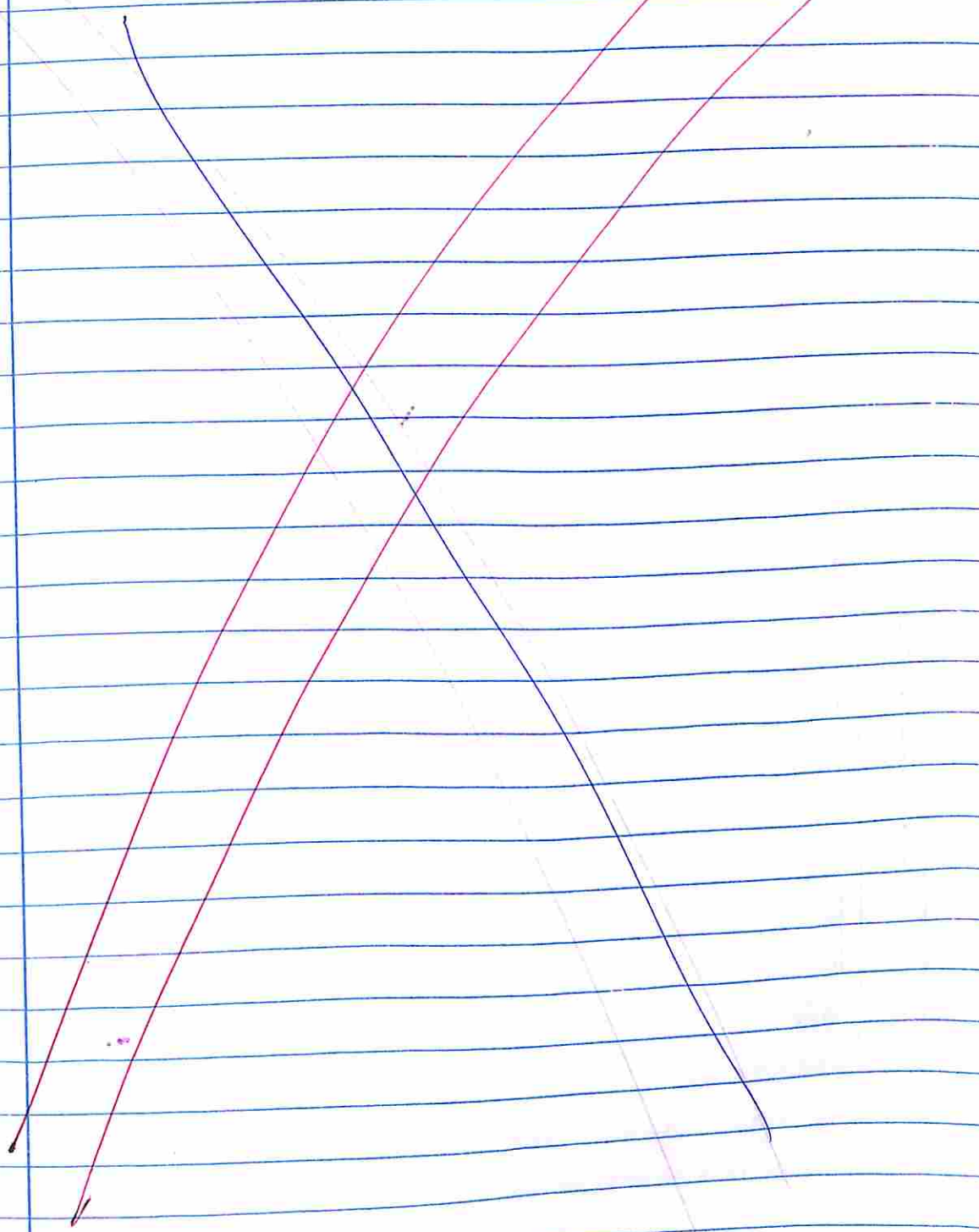

BSER-179/2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

BSER-179/2024

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर

BSER-179/2024